

УЧИТЕЛЬКА-ВОЛОНТЕРКА: «Я ЗА ВСЕ ЖИТТЯ, НАПЕВНЕ, СТІЛЬКИ НЕ ДЯКУВАЛА ЛЮДЯМ, ЯК ЗА ЦЕЙ ЧАС»

«Kolo.news», 24.04.2022 р. Фото з архіву Віри Павленко

Із початком російського вторгнення вся Україна перетворилася на єдиний фронт, який системно протистойть ворогові. Кожен громадянин і громадянка, які не на передовій, міцно тримають тил і разом наближають Перемогу. У селі Дібрівці Миргородського району Полтавської області люди – не покладаючи рук від самого початку повномасштабної війни – працюють, щоб забезпечити потреби армії й територіальної оборони.

Місцева вчителька історії Віра Павленко долучалася до волонтерства ще з 2014 року. На її заклик робити щось для Перемоги цього разу відгукнулося чимало односельців.

– У перші два дні відчувався якийсь ступор, складно було усвідомити, що розпочалася повномасштабна війна. А потім з'явилося розуміння, що назад уже нічого не повернеться. Пішов зовсім інший відлік часу, і приблизно на третій день війни я зрозуміла, що потрібно щось робити, – каже волонтерка.

Віра Андріївна побачила оголошення в соцмережах. Миргородські добровільці шукали тканину для виготовлення маскувальних сіток. 26 лютого вчителька створила чат для місцевих жителів, у якому закликала односельців та односелиць приносити матеріали.

– Перше, що ми почали робити, – шукали тканину для плетіння сіток та самі сітки. А потім пішло-поїхало... На початку війни потрібно було все, і в мене в квартирі був склад усього. Коли долучилася ще одна односельчанка Наталія Лукашевич, стало трохи простіше, – розповідає вчителька.

Волонтери й волонтерки, із якими Віра Андріївна контактувала ще з 2014 року, повідомляли про потреби армії й тероборони.

– Ми почали зідзвонюватися й визначати, що потрібно першочергово. Розділили трохи роботу. Наприклад, сітки плели в Миргороді, ми надавали лише матеріал.

Люди ж із села несли все: одяг для військових, ліки, оптику тощо.

Коли з'явилися формування територіальної оборони, місцеві мешканці почали збирати кошти, щоб забезпечити хлопців та дівчат речами першої потреби, починаючи від білизни й закінчуючи посудом.

Пізніше постало питання харчування бійців на блокпостах. Зробити процес приготування їжі в селі більш організованим допомогли місцева адміністрація та керівництво школи.

На початку війни, коли їдальня ще не працювала, волонтеркам доводилося кувхарити вдома. Спочатку місцеві жінки готували їжу для миргородської територіальної оборони. Там потрібно було годувати багато людей, і міська кухня не встигала все робити. Сільські добровольці передавали туди і харчі, і продукти, а коли до допомоги долучилися інші села, готували вже для місцевого блокпосту.

– Дівчата ввечері смажили й випікали. Потім приїжджала машина, і ми відвозили все на кухню в тероборону. Або домовлялися, що сьогодні годує одна сім'я блокпост, а завтра інша. Але подеколи одночасно до хлопців із харчами

могли й три родини приїхати, не домовляючись. Ми зрозуміли, що це складно й неорганізовано. Тож коли директорка школи Лариса Олександрівна Гуржій запропонувала їдальню, щоб усе було компактно, стало набагато простіше, – каже Віра Андріївна. – Зараз наша кухня забезпечує триразове харчування. Хлопці на блокпостах задоволені, хвалять: «Ми тут їмо краще, ніж удома». На кухні жінки працюють щодня, без вихідних.

Також у цьому селі Миргородського району ліплять вареники, які входять до продуктових наборів. Пакунки з харчами під час зупинки евакуаційних потягів роздають на залізничному вокзалі переселенцям, які ідуть через Миргород.

У перші дні війни дві місцеві їдальні випікали хліб для військових. Усе село зносило старі форми для цього.

– Якийсь час дівчата кожного дня місили, пекли й передавали по 50 хлібин для армії, – розповідає Віра Павленко.

Згодом волонтери замислилися, як допомогти безпосередньо хлопцям та дівчатам на передовій, що туди можна передати.

– Окрім закуток тих овочів, які запасали наші господині на зиму, ми хотіли доставляти такі харчі, які можна було б відкрити й з'їсти не готуючи. Тож вирішили готувати тушкованку й каші та консервувати їх, – говорить волонтерка. – Наша односельчанка Наталія Лукашевич узяла налагодження цього процесу на себе. Щодня тут закладають партію, готують.

Місцеві закутки вже доправляли в Охтирку, Тростянець і під Харків. Спочатку волонтери намагалися записувати, скільки чого надіслати, але потім пішли такі масштаби, що люди вже втратили всьому лік.

– Лише в одній, передостанній, передачі поїхало понад 200 банок м'ясних консервів та каш. А загалом, якщо говорити про машини, завантажені спільно з миргородськими волонтерами, то це в тоннах рахуємо, – каже Віра Андріївна. – Усе, що хлопці просять, те й надсилаємо. Тютюн закупаємо й відправляємо відрами!

Для виготовлення консервів село все шукає самотужки: півлітрові банки зносять із дому, власним коштом закупають кришки.

– Нам дуже допомогла продукцією адміністрація підприємства, яке функціонує на базі села. Є місцеві, які постійно щось приносять. Траплялися такі випадки, що люди зарізали вдома поросля й усе віддали на переробку. Приватні підприємці, які торгують м'ясом на ринку, щоразу виділяють на консерви м'ясо й сало, – говорить волонтерка. – Деякі односельці завжди на зв'язку; місцева мешканка Ольга Зоріна відгукується на кожне прохання, що б не попросив, завжди намагається у всьому посприяти, каже: «Я хочу всім допомогти, мені нічого не шкода».

Віра Андріївна зауважує, що місцеві магазини теж завжди щось дають безкоштовно. Власниці сільських продуктових крамниць увесь час дають хліб на блокпост безплатно.

– Заходжу в магазин. Алла Борисенко (продавчиня) запитує: «Що потрібно?» – «Та хоч коробку якогось печива». Вона телефонує до власниці крамниці Наталії Долуди, і та каже: «Давай».

Про згуртованість

Село невелике, але кожен і кожна намагається долучитися й чимось пособити. Волонтери вже передавали допомогу на Харківщину, Миколаївщину тощо.

– Це навіть не стільки потреба допомогти, а більше бажання не залишитися на узбіччі. Адже в багатьох людей хтось служить у ЗСУ, теробороні. Це наш малесенький вклад, і практично з такого невеликого внеску кожного села формується велика система волонтерського руху, – каже Віра Андріївна.

Усі волонтерські процеси в селі зараз добре налагоджені.

Наприклад, місцева мешканка Тетяна Гнатенко вирішує логістичні питання, хто в який день розвозить продукцію на блокпости.

– Між собою ми визначаємо, хто відвезитиме зібрану продукцію в місто для відправлень, – розповідає вчителька. – Якщо раніше треба було шукати машину, щоб щось доправити, то зараз уже вранці односельці в чаті пишуть: «Я їду о 8.30 в місто. Що потрібно забрати?» Коли не ходили автобуси, повідомляли: «Їду з Миргорода. Кого забрати?», тобто почали підтримувати одне одного.

Віра Андріївна каже, що таким невеликим організаціям складно робити якісь глобальні речі, але на практиці волонтерам під силу дістати все. Найскладніший аспект у роботі добровольців – фінансовий.

– Мене вражають наші люди. Інколи здається, що певну річ чи матеріали відшукати вже неможливо, а односельці знаходять, витягують і приносять. У нас, українців, є такі запаси, і люди з ними розлучаються спокійно, – каже волонтерка. – Наприклад, Олександр Орел із нашого села майже кожного тижня приносить кошти й говорить: «Я не воюю, але працею й можу посприяти грошима. Хай вони допоможуть комусь іншому».

За словами вчительки, багатьох людей у селі вона відкрила для себе по-іншому. На початку її день складався з безлічі телефонних дзвінків із запитаннями, чим можна допомогти. «Алло, Віро Андріївно, що сьогодні робимо?» – «Треба тканину» – «Буде»; «У нас є м'ясо. Ви переробите?» – «Переробимо».

Місцеві мешканці не відмовляються працювати: перетерти 10 кілограмів моркви чи тонну м'яса переробити – їм усе під силу.

Виготовлення розвантажувальних жилетів

Коли тільки з'явилася територіальна оборона, місцеві жінки виготовляли навіть частину екіпірування для бійців.

– Хлопці скаржилися, що немає розвантажувальних жилетів, ріжки в кишнях носять. Ми порадилися, зібрали кошти й почали виготовляти. Ще так організовано в нас не шили. Миргородські волонтерки допомогли нам із викрійкою. Ми закупили фурнітуру, гумки, купили до них паски. Частину виготовляли миргородські швачки. А частина наших дівчат удома шила безпосередньо «розгрузки», а інша пришивала кнопки, – розповідає Віра Андріївна.

Виготовлення розвантажувальних жилетів – досить складна робота, якщо виконувати її вдома. Спеціального застосування, щоб забивати кнопки, майстрині не мали. На виготовлення одного жилету витрачали близько трьох-чотирьох

годин, але ніхто не відмовлявся шити. Екіпірування роздавали безкоштовно тим бійцям, які його потребували. Зараз «розгрузки» шиють спеціалізовані швейні майстерні, дістати жилети стало простіше.

Допомога внутрішньо переміщеним особам

У цьому селі Миргородського району зараз уже понад 100 переселенців, понад 30 із них – діти. Утім кількість людей, які вивалилися з пекла війни, постійно змінюється.

Місцеві жителі не залишаються осторонь і намагаються всіляко допомогти переселенцям: забезпечують житлом, приносять одяг, постільну білизну, меблі, техніку тощо.

– Волонтери з Миргорода передали продуктові набори, але це допомога адресна, лише сім'ям із дітьми до 3 років. Нам кілька разів привозили одяг та білизну, але багато всього й місцеві люди приносять, – говорить Віра Андріївна. – Одна наша жінка казала: «Я з дому вже

останню подушку віддала – переселенцям потрібніше».

До слова, ті, хто змушений виїздити із зони бойових дій, теж долучаються до місцевого волонтерського руху.

– Ми вже звикли бажати одне одному «тихої ночі» і багато дякувати, – розповідає вчителька. – Я за все життя, напевне, стільки не дякувала людям, як за цей час. Хочеться обійняти кожного й сказати: «Дякую за те, що ви такі класні, що це все робите». Без людей не було б нічого.

Уроки історії під час війни

На третьому тижні повномасштабної війни в українських школах відновили дистанційне навчання. І вчителі, і діти повернулися до освітнього процесу. Попри те, що Вірі Андріївні випала роль

основної комунікаційниці в сільській волонтерській групі, вона каже, що вдається поєднувати школу й добродійну діяльність, адже благодійну роботу вже розподілили й налагодили.

Наскільки стали іншими діти й дорослі під час війни, настільки змінилися й уроки історії.

– Указом Президента нам сказали розпочинати перший урок хвилиною мовчання. У мене урок історії. І що б я не розповідала, проводжу паралелі між минулим і сьогоднішнім. Говориш про Козаччину – порівнюєш із сучасністю. Діти стали доросліші, вони самі аналізують нинішню ситуацію, для них акценти вже розставлені інакше. Вони інколи ставлять такі дорослі запитання, на які складно відповісти. Дівчатка в 9 класі сказали: «Вони в нас забрали випускний», – розповідає вчителька.

Великдень для всіх

Напередодні Великодня з миргородського села поїхали паски до бійців та бійчинь. Адже, як кажуть волонтерки, свято й відчуття домашнього затишку мають бути цього дня в кожного.

– Передали бійцям смаколики, пасочки, дитячі малюнки та ще багато всього, щоб підтримати дух захисників та захисниць, – каже Віра Андріївна.

Мешканці села вірять у нашу перемогу й дуже чекають на неї.

– Усі налаштовані на перемогу. Скільки в нас буде сили, стільки й працюватимемо. Знаємо, що цим усе не завершиться й із закінченням війни потреба у волонтерській самоорганізації нікуди не зникне, – переконана Віра Павленко. – Зараз розуміємо, що використовуємо свій час

чи власні матеріальні надбання на користь країні, щоб ми перемогли. Українці як нація сьогодні взяли за руки для того, щоб вистояти.